



**Handläggare**  
Charlotta Rahm  
Telefon: 08 508 29 274

**Till**  
Kommunstyrelsens  
ekonomiutskott den 19 september  
2013

## Finansiell månadsrapport för augusti 2013

### Förvaltningens förslag till beslut

Kommunstyrelsens ekonomiutskott beslutar följande.

Den finansiella månadsrapporten för augusti 2013  
godkänns.

Gunnar Björkman  
Bitr. stadsdirektör

Anna Håkansson  
Finanschef

## Sammanfattning

Den finansiella månadsrapporten beskriver kommunkoncernen Stockholms stads finansiella ställning. Rapporten följer upp ramar och finansiella risklimiters fastslagna i finanspolicyn. Riskkontroll konstaterar att det inte föreligger några avvikelser från fastställda finansiella ramar och risklimiters per den 31 augusti 2013.

*Sammanställning över den finansiella ställningen samt ramar och limiters (mnkr):*

Kommunkoncernen	2013-08-31	2013-07-31	Limit	
Extern upplåning (mnkr)	18 203	18 234	max	30 000
varav kort skuldportfölj (mnkr)	17 403	17 434		
varav lång skuldportfölj (mnkr)	800	800	max f.n. *	2 731
Extern nettoupplåning (mnkr)	16 510	16 341		
Duration (år)**	2,31	2,39		2,5±1,0
Ränteförfall inom 1 år**	-1%	-3%	max	65%
Kapitalförfall inom 1 år ***	8%	8%	max	65%
Betalningsberedskap (mnkr)	3 005	3 203	min	2 500
Ej säkrade valutaflöden (mnkr)	0	0	max/flöde	0,5 resp. 1
Samlat kreditvärde enligt finanspolicy	1	30	max	2 000
Kreditexponering enligt finanspolicyn (mnkr)	5	203		
Kreditexponering enligt särskilda beslut (mnkr)****	1 694	1 691		
<b>Stockholms stad</b>				
Finansiella nettotillgångar (mnkr)	12 986	12 778		
Intern upplåning (mnkr)	13 338	13 335		
Intern utlåning (mnkr)	42 834	42 455		
Garantier och borgensförbindelser (mnkr)	811	811		
Utlåning, garanti och borgensförbindelser (mnkr)	43 645	43 266	max	60 000

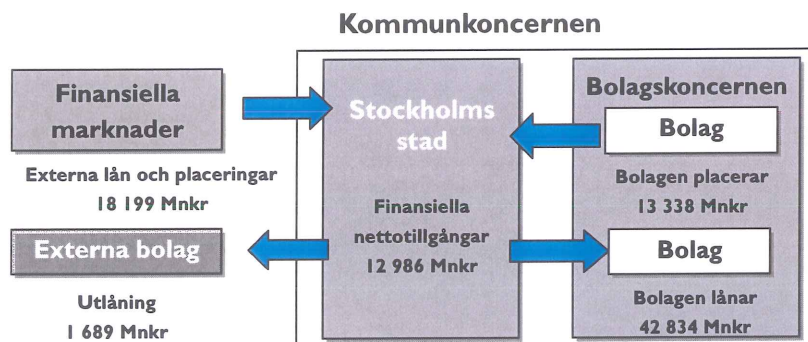
\* Limit för extern lång skuldportfölj uppgår till 15 procent av kommunkoncernens totala skuldportfölj.

\*\* Se rubriken Ränterisk under Kommunkoncernen.

\*\*\* Se rubriken Finansieringsrisk under Kommunkoncernen.

\*\*\*\* Kommunkoncernen har extern utlåning till Fortum om nominellt 1 667 mnkr samt övriga mindre utlåningar på 22 mnkr.

Upplupna räntor inkluderas i kreditexponeringen.



## Kommunkoncernen

Finanspolicy för kommunkoncernen Stockholms stad (finanspolicyen) fastställdes den 17 december 2012 av kommunfullmäktige och bilaga A till Finanspolicy för kommunkoncernen Stockholms stad (bilaga A) fastställdes den 19 juni 2013 av kommunstyrelsens ekonomiutskott (EKU).

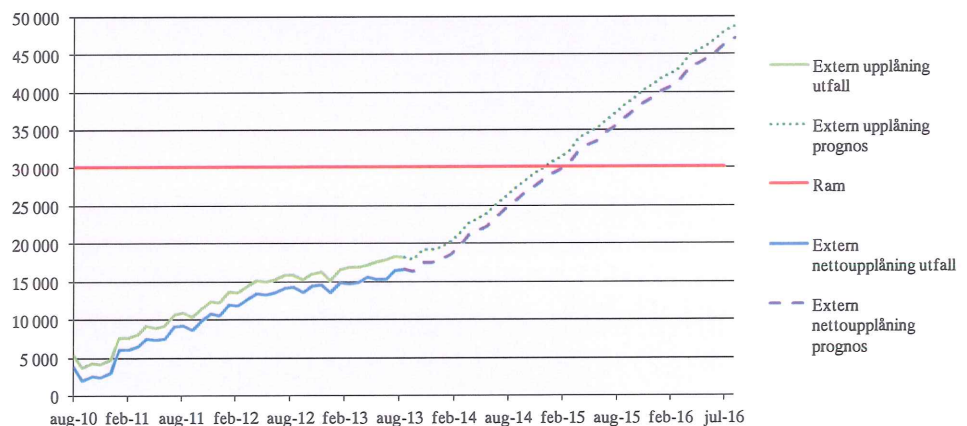
Stockholms stads kreditbetyg (rating) från det internationella kreditvärderingsinstitutet Standard & Poor's (S&P) är AAA/Stable respektive A-1+. Detta innebär att Stockholms stad har högsta möjliga långsiktiga och kortsiktiga rating från S&P.

## Extern upplåning

Ramen för kommunkoncernens externa upplåning är 30 000 mnkr eller motsvarande i utländsk valuta. Extern upplåning för augusti uppgår till totalt 18 203 mnkr, vilket medför att 11 797 mnkr återstår av kommunfullmäktig beslutad totalram.

Enligt finanspolicy och bilaga A kan skuldförvaltningen ske i två portföljer. En extern kort skuldportfölj som avser att hantera interna och externa flöden för kommunkoncernen och en extern lång skuldportfölj för hantering av lång upplåning till kommunkoncernen. Upplåning inom den externa korta skuldportföljen uppgår till 17 403 mnkr och extern lång skuldportfölj uppgår till 800 mnkr.

*Utfall och prognos över kommunkoncernens externa upplåning (mnkr):*



kommunkoncernens alla in- och utflöden ökar bolagen och nämnderna sina investeringsbehov. Investeringarna består främst av satsningar på att bygga fler bostäder, byggnationen av Tele 2 Arena, samt infrastruktur i syfte att förbättra framkomligheten i trafiken och staden.

Upplåningen görs i huvudsak genom Stockholms stads marknadsprogram för certifikat och obligationer (KC, ECP, MTN och EMTN). Rambeloppet för respektive marknadsprogram redovisas i nedanstående tabell.

(mnkr)	2013-08-31	2013-07-31		
<b>Tillgångar</b>				
Depo/check	5	203		
Fortum*	1 667	1 667		
Övrigt*	22	22		
<b>Totalt</b>	<b>1 694</b>	<b>1 892</b>		
<b>Skulder</b>			<b>Marknadsprogram</b>	<b>Utesående på affärsdag</b>
Depo/check	0	0		<b>Valuta</b>
KC	0	0		<b>nominellt</b>
ECP	0	0	Kommuncertifikat	MSEK
MTN	3 900	3 900	Euro-Commercial Paper	MUSD
EMTN	12 103	12 134	Medium Term Note	MSEK
EIB	2 200	2 200	Euro Medium Term Note	MEUR
Övrigt	0	0		
<b>Totalt</b>	<b>18 203</b>	<b>18 234</b>		<b>Ram</b>
<b>Nettopplåning</b>	<b>16 510</b>	<b>16 341</b>		

\*) Enligt särskilt beslut i kommunfullmäktige.

Utöver lån via marknadsprogrammen görs upplåning från Europeiska Investeringsbanken (EIB). Stockholms stad har även lånat ut pengar till Fortum, enligt särskilt beslut i kommunfullmäktige. Placeringar (exklusive särskilda beslut i kommunfullmäktige) uppgår till 5 mnkr på stadens checkkonto och det finns inga depositioner vid månadsskiftet. Valuta- och räntederivat får användas för att hantera risker i den finansiella verksamheten. Derivat för valuta- och räntesäkring är kopplade till marknadsprogrammen och uppgår per den 31 augusti till ett sammanlagt nominellt belopp brutto om 7 431 mnkr.

### Finansiellt resultat

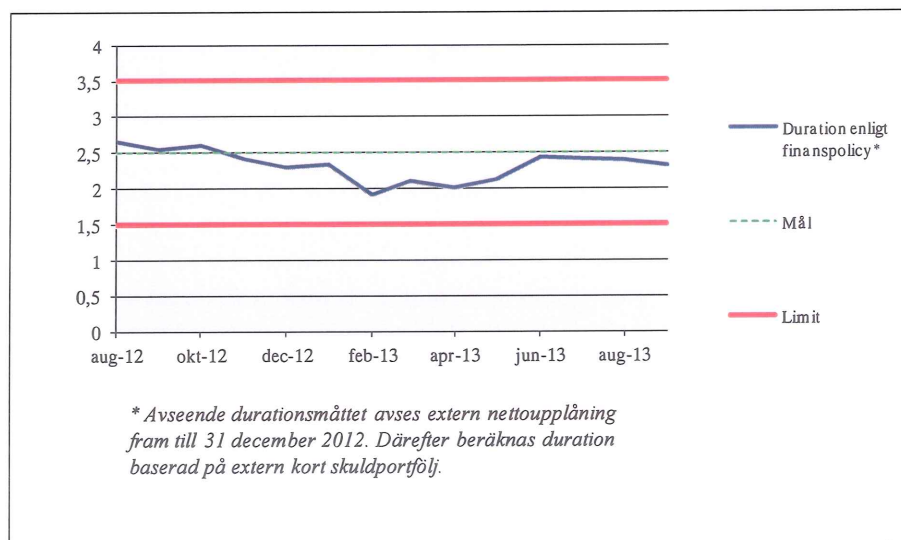
Det finansiella resultatet exklusive utdelning uppgick för kommunkoncernen i augusti till -307 mnkr och ackumulerat under året till -610 mnkr. Det finansiella resultatet har minskat främst beroende på att de finansiella kostnaderna för en förändrad pensionsskuld har ökat på grund av sänkt diskonteringsränta (den så kallade RIPS-räntan). Prognosen för helåret 2013 ger ett finansiellt resultat om -923 mnkr för kommunkoncernen. Det prognostiserade resultatet inkluderar en post om -492 mnkr avseende ränta på

pensionsavsättning (RIPS), inklusive löneskatt, för Stockholms stad som beror på en förändrad beräkning av pensionsskulden.

### Ränterisk

Duration är ett förfinat mått på genomsnittlig räntebindningstid. I enlighet med finanspolicyns definition mäts duration för kommunkoncernens externa korta skuldportfölj och uppgick till 2,31 år per den 31 augusti. I enlighet med bilaga A är limit för ränterisk, i form av en målduration för kommunkoncernens externa korta skuldportfölj, 2,5 år med ett avvikelsetervall kring måldurationen på +/- 1 år. Duration för kommunkoncernens totala externa skuldportfölj uppgick till 2,55 år. Den externa korta skuldportföljen, inklusive placeringar, ska ha en ränteförfallostruktur där maximalt 65 procent får förfalla inom 1 år. Per den 31 augusti förföll -2 procent av räntorna inom 1 år. Det negativa ränteförfallet förklaras av att räntorna inom 1 år på stadens fordringar överstiger skuldräntorna per den 31 augusti.

*Externa korta skuldportföljens duration (år):*

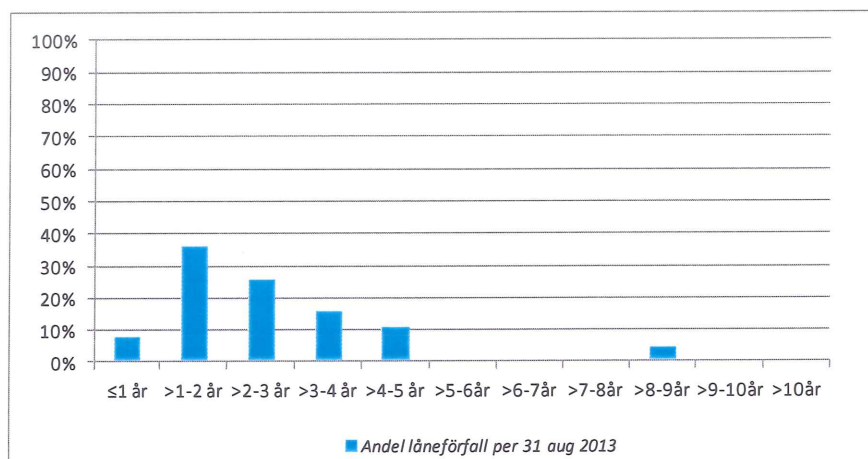


### Finansieringsrisk

Kommunkoncernens externa korta skuldportfölj, ska i möjligaste mån utifrån marknadsförutsättningar vara strukturerad på ett sådant sätt att kapitalförfallen sprids över tiden. Utöver detta ska den externa korta skuldportföljen ha en kapitalförfallostruktur där maximalt 65 procent får förfalla inom 1 år. Per den 31 augusti förföll 8 procent av kapitalet inom 1 år. Enligt bilaga A ska en löptid om maximalt 5 år gälla vid upplåning i den externa korta skuldportföljen. Avseende extern lång skuldportfölj ska löptiden variera mellan minimum 5 år och maximalt 10 år. Den externa långa

skuldportföljen får utgöra maximalt 15 procent av den totala skuldportföljen och uppgår för närvarande till 4 procent (800 mnkr).

*Extern upplåning förfalloprofil (år):*



### Likviditetsrisk

För att säkerställa upplåning, när annan finansiering inte är möjlig, ska kommunkoncernen alltid ha tillgång till en betalningsberedskap på minst 2 500 mnkr. Denna betalningsberedskap ska enligt finanspolicyn vara i form av tillgängliga likvida medel. Kommunkoncernen har en checkräkningskredit om 3 000 mnkr. Total betalningsberedskap uppgår per den 31 augusti till 3 005 mnkr.

*Betalningsberedskap (mnkr):*

2013-08-31	Limit	Saldo	Tillgängligt
Checkräkningskredit	3 000	5	3 005
<b>Totalt</b>	<b>3 000</b>	<b>5</b>	<b>3 005</b>

### Valutarisk

Lån och placeringar ska enligt finanspolicyn valutasäkras till 100 procent. Samtliga lån och placeringar inom kommunkoncernen är valutasäkrade.

Enligt finanspolicyn ska kontrakterade flöden för staden i utländsk valuta som uppgår till ett större belopp än 1 mnkr valutakurssäkras. För Stockholms Stadshus AB samt för respektive dotterbolag och underkoncern inom kommunkoncernen gäller att kontrakterade flöden i utländsk valuta som uppgår till ett större belopp än 0,5 mnkr ska valutakurssäkras. Inga flöden för valutasäkring finns inrapporterade.

### Kreditrisk

Kreditrisken definieras som summan av exponeringen i placeringar och derivat. Exponeringen i placeringar definieras som placeringarnas nominella belopp inklusive upplupen ränta. Exponeringen i derivat definieras som derivatkontraktens sammanlagda marknadsvärde.

Kreditrisken delas upp i två delar. Dels totalt för hela portföljen där den totala exponeringen anges som ett samlat kreditvärde och dels per motpart. I kreditvärdet tas hänsyn till motpartens kreditvärdighet samt återstående löptid på kontraktet eller placeringen. Enligt bilaga A uppgår limiten för maximalt tillåtet kreditvärde till 2 000. De av kommunfullmäktige särskilt beslutade placeringar ingår inte i beräkningen av kreditvärdet. Måttet på den totala kreditexponeringen kompletteras med en begränsning per motpart för att diversifiera risken. Maximal kreditexponering per motpart anges i kronor. Motparten ska inneha en kreditbedömning, rating, av Standard & Poor's eller Moody's. Det lägre betyget ska väljas om de två ratinginstituten har olika betygsnivåer. Den lägsta tillåtna rating för upplåning är BBB+ .

*Kreditvärde enligt finanspolicy:*

Rating S&P /Moody's	Kreditvärde	Limit
AAA / Aaa	0	
AA- / Aa3	1	
Nordea	1	
A- / A3	0	
BBB+ / Baa1	0	
<b>Totalt kreditvärde</b>	<b>1</b>	<b>2000</b>

Kreditexponeringen är fördelad på placeringar genomförda i enlighet med finanspolicyn samt därutöver genomförda efter särskilda beslut.

*Kreditexponering enligt finanspolicy:*

Rating S&P / Moody's	Belopp (mnkr)	Maxbelopp per motpart	Rating S&P / Moody's	Belopp (mnkr)	Maxbelopp per motpart
<b>Placering längre än 6 mån</b>			<b>Placering kortare än 6 mån</b>		
Svenska staten	0	Obegränsat	Svenska staten	0	Obegränsat
AAA / Aaa	0	4 000	A-1 / P-1	5	4 000
AA- / Aa3	0	2 500	Nordea	5	
A- / A3	0	1 000			
BBB+ / Baa1	0	500	A-2 / P-2	0	2 500
<b>Totalt</b>	<b>0</b>			<b>5</b>	

*Kreditexponering enligt särskilda beslut i kommunfullmäktige :*

Rating S&P / Moody's	Belopp (mnkr)
Svenska staten	0
AAA / Aaa	0
AA- / Aa3	0
A- / A3	1672
Fortum	1672
BBB+ / Baa1	0
Övriga	22
<b>Totalt</b>	<b>1694</b>
<b>Total kreditexponering</b>	<b>1 699</b>

**Operativa risker**

Enligt finanspolicy ska förluster överstigande 100 000 kronor rapporteras till kommunstyrelsen. För den aktuella rapportmånaden finns inga förluster att rapportera.

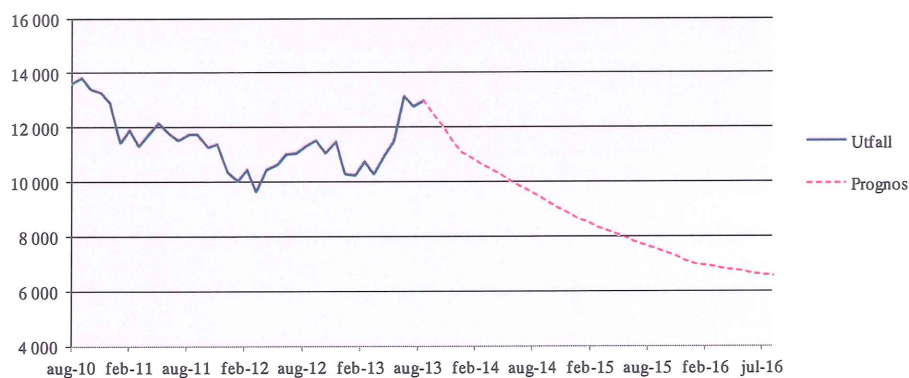


## Stockholms stad

### Finansiella nettotillgångar

Stockholms stads finansiella nettotillgångar uppgick till 12 986 mnkr per den 31 augusti, vilket är en ökning om 209 mnkr.

*Finansiella nettotillgångar (mnkr):*



### Finansiellt resultat

Det finansiella resultatet exklusive utdelning uppgick för Stockholms stad till -67 mnkr under augusti och ackumulerat under året till -232 mnkr. Det finansiella resultatet har minskat främst beroende på att de finansiella kostnaderna för en förändrad pensionsskuld har ökat på grund av sänkt diskonteringsränta (den så kallade RIPS-räntan). Prognosen för helåret 2013 visar på ett resultat för Stockholms stad om -104 mnkr, jämfört med 242 mnkr enligt budget 2013. Minskningen i det prognostiserade finansiella resultatet beror framförallt på en förändrad beräkning av pensionsskulden (RIPS).

### Ränterisk

Durationen på Stockholms stads externa korta skuldportfölj var i slutet av augusti 2,31 år. Stadens ränterisk motsvarar risken i kommunkoncernens externa korta skuldportfölj.

### Garantier och borgensförbindelser

Alla borgen och garantier, med undantag för bolagens pensionsutfästelser enligt finanspolicy, som tecknas av staden ska beslutas av kommunfullmäktige. I tabellen nedan redovisas stadens aktuella åtaganden som är oförändrade sedan föregående månad.

*Garantier och borgen (mnkr):*

	2013-08-31	2013-07-31
<b>Koncernbolag</b>		
Borgen för bolagens pensionsåtaganden	18	18
<b>Summa borgen för koncernbolag</b>	<b>18</b>	<b>18</b>
<b>Övriga privata och juridiska personer</b>		
Fortumkoncernen	67	67
Stockholms Kooperativa Bostadsförening	363	363
Stockholms Stadsmission	82	82
Stiftelsen Stockholms Studentbostäder	66	66
Syvab	132	132
Övriga	26	26
<b>Summa borgen för lån</b>	<b>735</b>	<b>735</b>
<b>Kommunalt förlustansvar</b>	<b>2</b>	<b>2</b>
<b>Pensionsutfästelser för stiftelser m.m.</b>	<b>56</b>	<b>56</b>
<b>Summa övriga privata och juridiska personer</b>	<b>793</b>	<b>793</b>
<b>Summa garantier och borgen</b>	<b>811</b>	<b>811</b>

## Stockholms stads bolag och slutna redovisningsenheter

### Finansiella limiter för utlåning och borgensåtagande

Stockholms stad har rätt att lämna lån och teckna borgen för stadens bolag samt lämna lån till stadens slutna redovisningsenheter intill ett belopp om totalt 60 000 mnkr enligt kommunfullmäktiges beslut.

Varje bolag och slutna redovisningsenhets ram fastställs av kommunstyrelsens ekonomiutskott utifrån respektive bolag och slutna redovisningsenhets investeringsbudget och finansieringsplan. Enligt bilaga A uppgår den totala ramen för bolagen och slutna redovisningsenheter till 57 105 mnkr.

Snitträntan för kommunkoncernens upplåning för augusti var 2,50 procent. Inlåningsräntan på bolagens placeringar var under månaden 2,30 procent och utlåningsräntan för stadens utlåning till bolagen var 2,75 procent.

*Utlåning till och borgensåtagande för bolagen samt utlåning till slutna redovisningsenhet inom kommunkoncernen (mnkr):*

	Utlåning 2013-08-31	Utlåning 2013-07-31	Borgen 2013-08-31	Limit *)	Utnyttjat 2013-08-31
AB Famijobostäder	4 220	4 329		5 500	77%
AB Stockholmshem	6 529	6 447		7 400	88%
AB Stokab	995	984		1 500	66%
AB Svenska Bostäder	3 313	3 261	5	4 800	69%
Micasa Fastigheter i Stockholm AB	6 602	6 538		7 500	88%
S:t Erik Markutveckling AB	1 862	1 841	1	2 200	85%
Skolfastigheter i Stockholm AB	7 733	7 608		9 000	86%
Stockholm Globe Arena Fastigheter AB	3 104	2 997		3 900	80%
Stockholm Vatten AB	6 733	6 720		7 000	96%
Stockholms Hamn AB	1 095	1 096		1 600	68%
Stockholms Stads Parkerings AB	497	506	9	700	72%
Stockholms Stadsteater AB	151	128		300	50%
Stockholms Stadshus AB	0	0	3	5	68%
<b>Totalt för bolagen</b>	<b>42 834</b>	<b>42 455</b>	<b>18</b>	<b>51 405</b>	<b>83%</b>
Fastighetsnämnden	5 202	5 099		5 700	91%
Kvarstående utrymme				2 895	
<b>TOTALT</b>	<b>48 036</b>	<b>47 554</b>		<b>60 000</b>	<b>80%</b>

\*) Avser ramar för utlåning och borgensåtagande för stadens bolag samt utlåning till slutna redovisningsenheter.

*Inlåning från bolagen inom kommunkoncernen (mnkr):*

	<b>Inlåning</b>	
	<b>2013-08-31</b>	<b>2013-07-31</b>
Stockholms Stadshus AB	12 796	12 785
St Erik Försäkrings AB**	272	274
St Erik Livförsäkring AB	73	89
Stiftelsen Hotellhem i Stockholm	29	28
Stockholms Business Region AB	105	101
Bostadsförmedlingen i Stockholm AB	61	56
Kaplansbacken AB	1	1
Svenska Teknologiföreningen	1	1
<b>Totalt för bolagen</b>	<b>13 338</b>	<b>13 335</b>

**\*\*)** Inkluderar en revers på 150 mnkr.

## **Bilagor**

1. Marknadskommentarer



## Marknadskommentarer

## Bilaga I

### Sammanfattning

---

I augusti har diskussionerna rörande möjligheten att lyfta det amerikanska skuldtaket åter tagit fart. Detta är något som riskerar att leda till konflikt i kongressen.

Den amerikanska ekonomin fortsätter att se allt bättre ut samtidigt som tillväxtekonomier drabbas hårt då FED planerar att skala ned sina tillgångsköp.

I Europa verkar utvecklingen vända åt rätt håll med svag positiv tillväxt.

I Sverige varnar KI för att överskottsmålet kan komma att behöva överges om tänkta reformer genomförs. Arbetslösheten minskar och inflationen är åter positiv.

### Internationellt

---

- Skuldtaket är åter på agendan
- USA fortsätter att växa
- Tillväxtekonomier drabbas av FED-reträtt

USA riskerar åter att slå i skuldtaket under oktober om kongressen inte lyckas nå en uppgörelse om att höja detsamma. Kongressens talman och tillika republikanen, John A. Boehner, har

klargjort att republikanernas mål är att få till ytterligare nedskärningar i de offentliga utgifterna innan en höjning av skuldtaket kan genomföras. President Barack Obama har tidigare uttryckt att han inte har för avsikt att förhandla med republikanerna i kongressen, utan att han förväntar sig att skuldtaket kommer att kunna höjas utan att ytterligare nedskärningar genomförs.

Den amerikanska ekonomin fortsätter sin återhämtning och BNP-tillväxten för andra kvartalet (mätt i reala termer) reviderades under augusti upp från 1,7 procent till 2,5 procent.

Många tillväxtekonomier har drabbats hårt av att den amerikanska centralbanken (FED) signalerat att den är beredd att börja skala ned det monetära stödet till den amerikanska ekonomin. Den brasilianska valutan (real) och den indiska rupien har tappat ordentligt i värde mot dollarn då förväntningar om en mer uthållig återhämtning i väst, ledd av USA, har fått de amerikanska långräntorna att stiga. Detta har i sin tur lett till att de investerare som tidigare sökt sig till tillväxtmarknader på jakt efter högre avkastning nu börjar dra tillbaka sitt kapital, varpå börser och valutor faller. Rupien nådde sin svagaste notering någonsin mot dollarn i slutet av augusti. Då kostade en dollar 68,8 rupier.

## Europa

---

- BOE villkorar stimulanser
- Åter tillväxt i eurozonen
- Tillverkningsindustrin ökar takten

Bank of England följer i FED:s fotspår och villkorar stramare penningpolitik med en förbättrad arbetsmarknad. BoE förbinder sig att inte strama åt penningpolitiken innan det att arbetslösheten sjunkit under 7 procent.

Både Frankrike och Tyskland överraskade positivt med 0,5 respektive 0,7 procents BNP-tillväxt under andra kvartalet 2013. BNP för eurozonen som helhet växte med 0,3 procent. Detta trots att Spaniens ekonomi krympte med 0,1 procent under samma period. Tjeckien, Ungern, Polen och Portugal visade alla positiv tillväxt.

Inköpschefsindex för tillverkningsindustrin i eurozonen kom in på 51,4 för augusti. Detta var en ökning från månaden innan (50,3) och är en ytterligare indikation på att eurozonen håller på att hämta sig. Ett indexvärde över 50,0 indikerar positiv tillväxt inom industrin.

## Sverige

---

- Regeringen riskerar överskottsmålet enligt KI

- Arbetslösheten sjunker och inflationen stiger

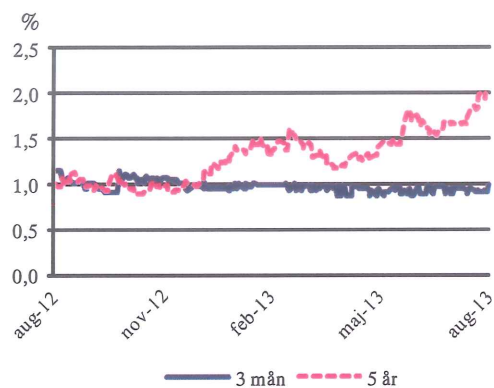
**K**onjunkturinstitutet (KI) varnar för att regeringens kommande satsningar (Finansminister Anders Borg aviserade nyligen reformer för närmre 25 miljarder kronor för 2014) kan komma att leda till att budgetöverskottsmålet måste överges. Regeringen menar att det håller på lång sikt.

Arbetslösheten minskade med 0,2 procentenheter i juli jämfört med samma period 2012 och landade på 7,2 procent (7,8 säsongrensat). Samtidigt steg inflationen något och inkom på +0,1 procent jämfört med samma period 2012.

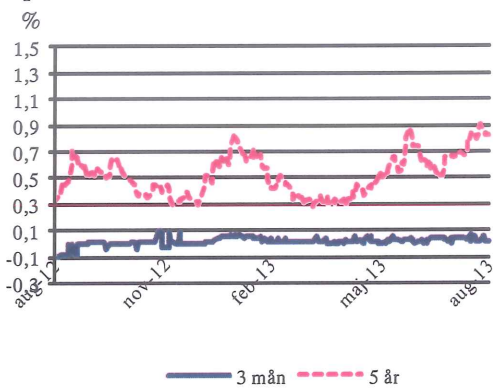
Det svenska börsindexet OMXSPI har fallit med 2,2 procent under augusti men sett till årsskiftet är utvecklingen positiv (+11,5 procent). Världsmarknadsindexet MSCI-World har fallit med 3,8 procent under augusti och är nu upp 9,9 procent sedan årsskiftet.

Kronan har försvagats med 0,9 procent mot euron under augusti och med 2,0 procent sett till helåret. Den har även försvagats med 1,6 procent mot US-dollar och 1,9 procent sett till helåret. En euro kostade 8,75 kr och en dollar 6,62 kr i slutet av augusti.

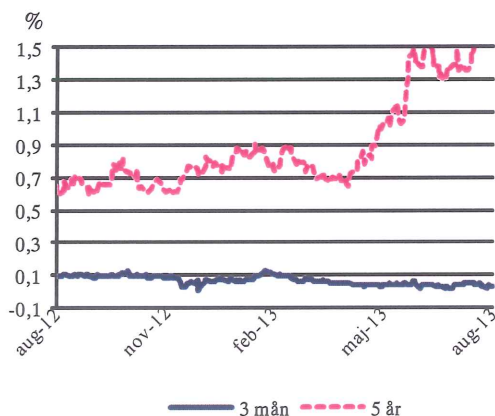
Svenska statsräntor



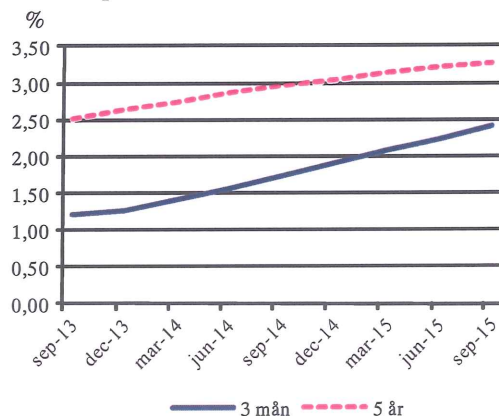
Europeiska statsräntor



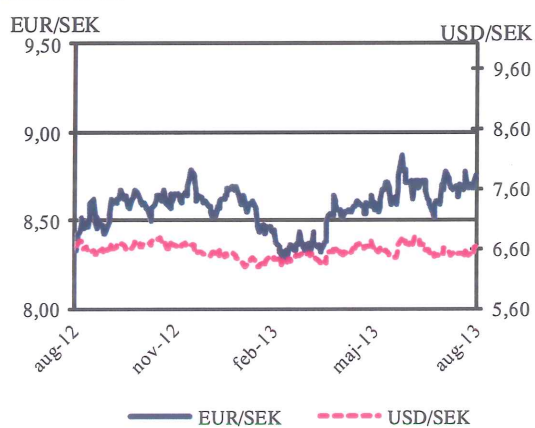
Amerikanska statsräntor



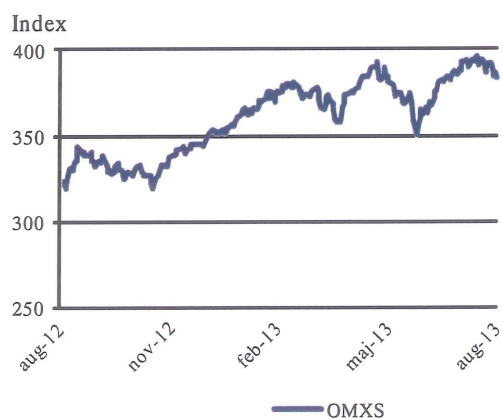
Svenska implicita räntor\*



Valutakurser



Stockholmsbörsen



\*De implicita räntorna kan tolkas som marknadens förväntningar för hur räntorna kommer att utvecklas framöver.